

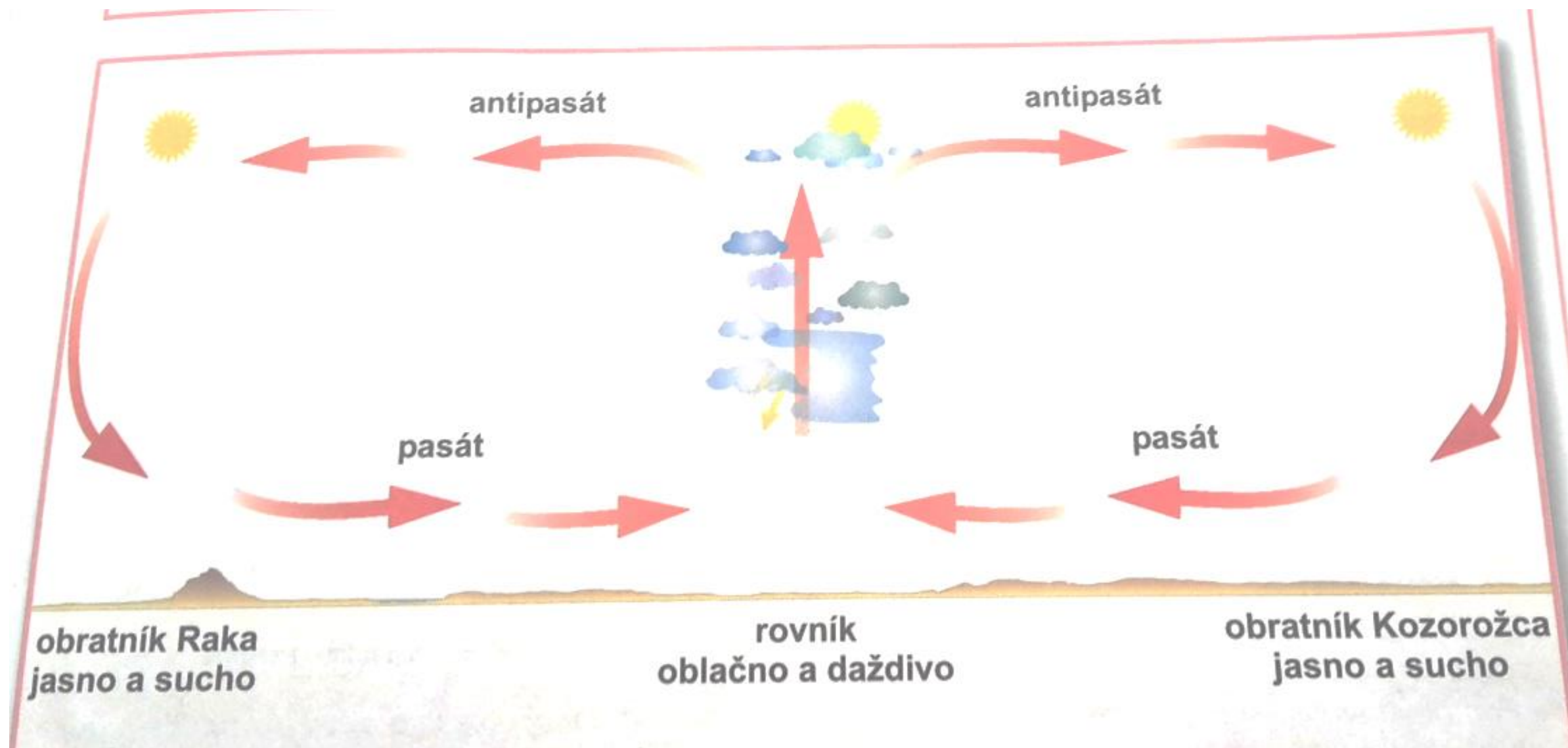
PODNEBIE AFRIKA

Najteplejší svetadiel

2. Najsuchší svetadiel (po Austrálii)

Činitele, ovlivňující podnebí:

- **PRAVIDELNÉ VETRY** →
pasáty, antipasáty

Obr. Raka

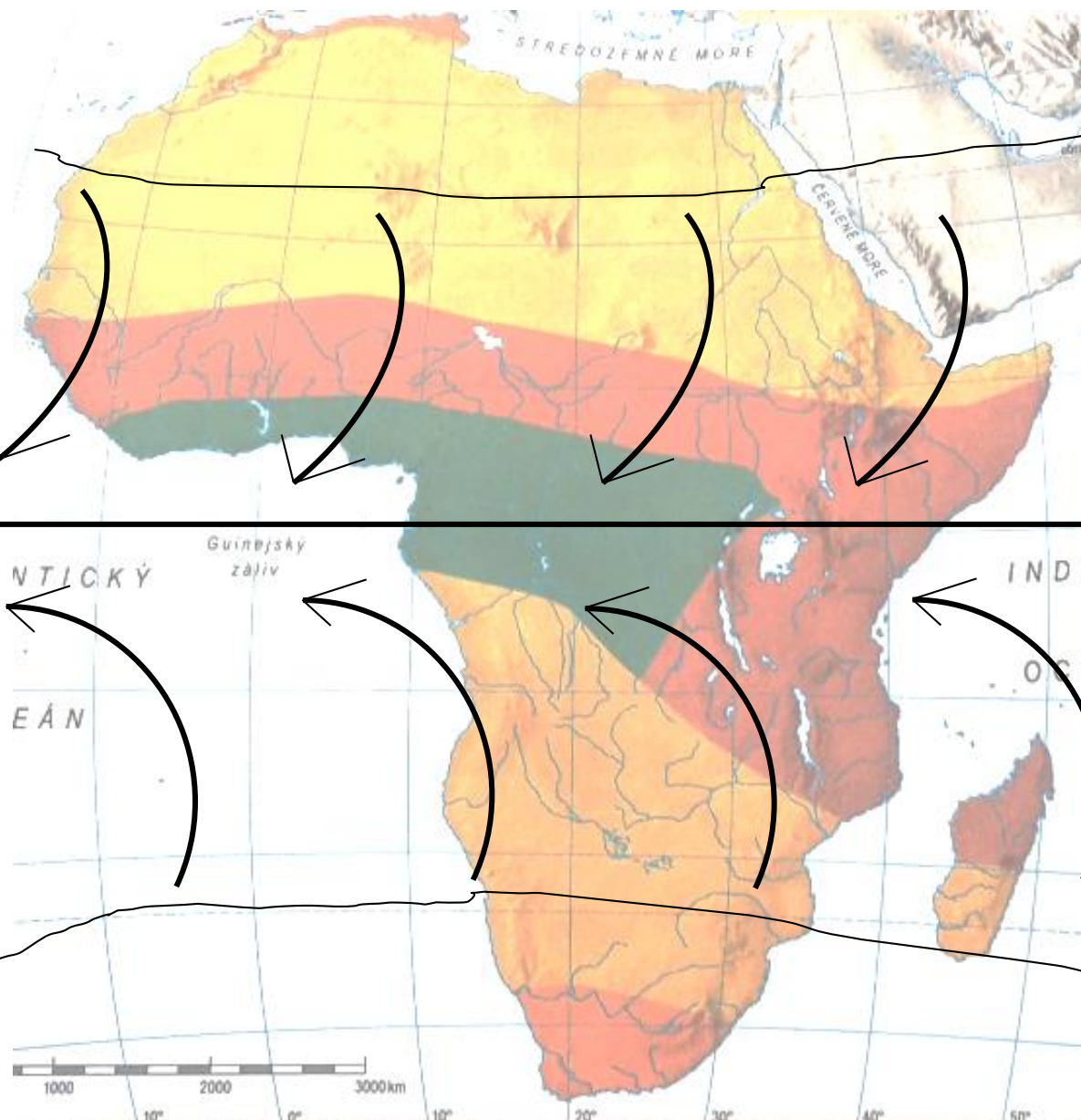
SV

PASÁTY

rovník

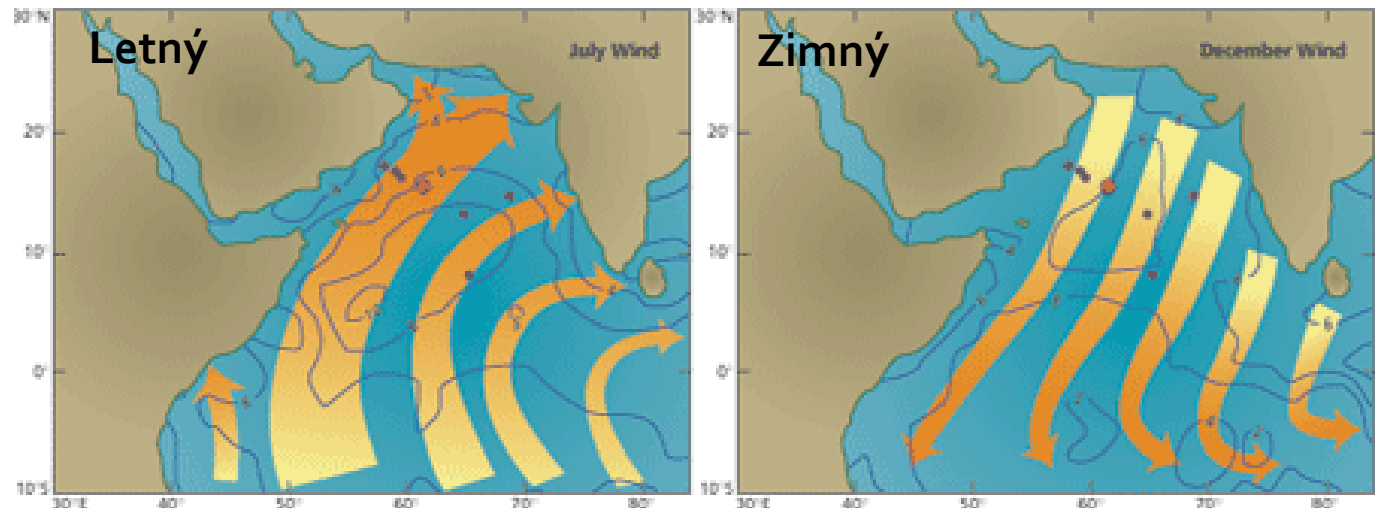
JV

Obr. Kozorožca

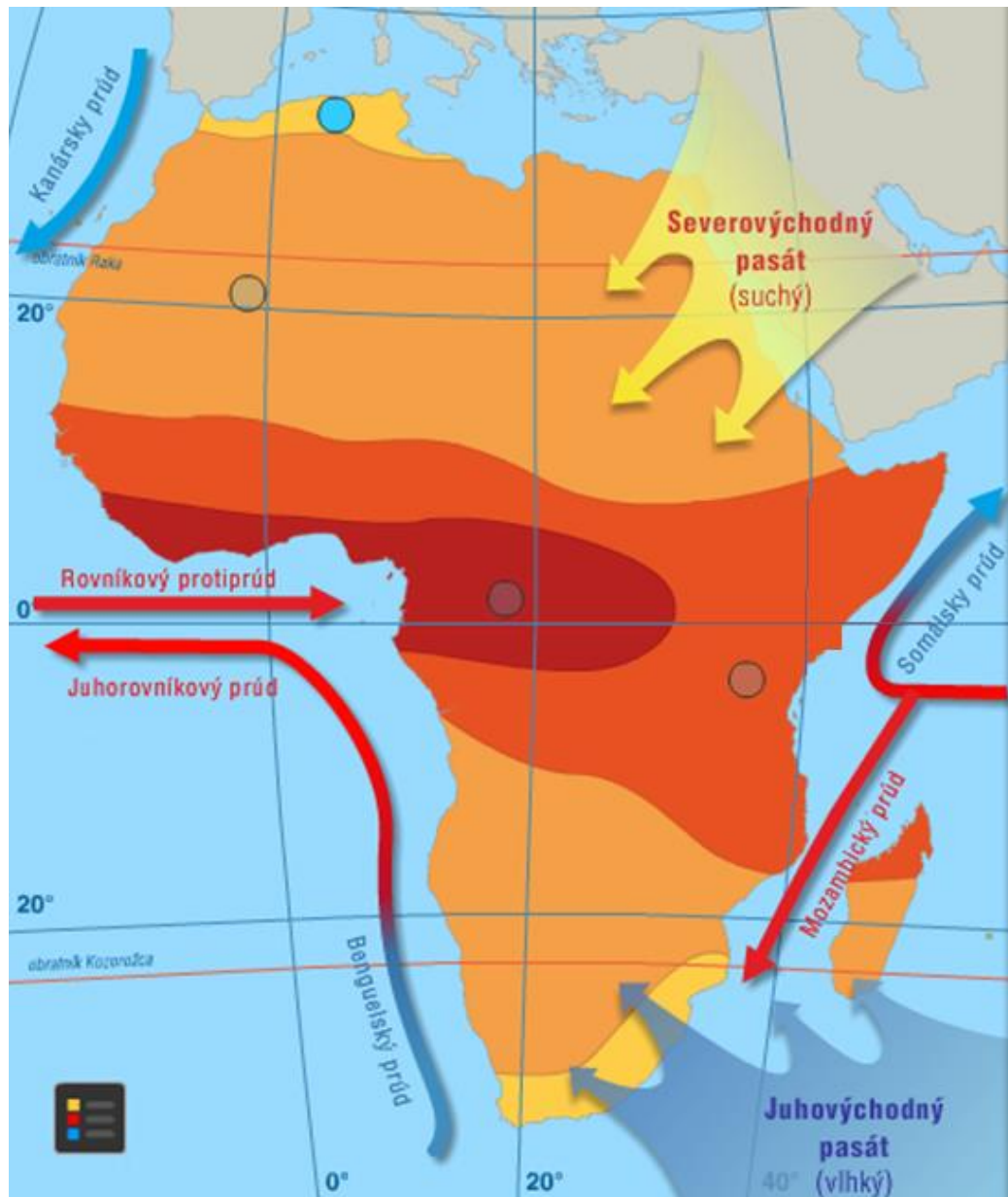
Monzúny - Pravidelné sezónne vetry

- Prináša zrážky od Indického oceána ovplyvňuje východné pobrežie až po Somálsky polostrov.
- Zimný monzún zodpovedá pasátom – prináša kontinentálny vzduch k rovníku, od pevniny ku oceánu
- Letný monzún – je orientovaný oproti smeru prúdenia pasátov, od oceánu ku pevnine

ČINITELE, OVPLYVNĚJÚCE PODNEBÍ:

- PRAVIDELNÉ VETRY →
pasáty, antipasáty
- **MORSKÉ PRÚDY**

MORSKÉ PRÚDY:

- Kanársky prúd
- Benguelský prúd → Juhorovníkový prúd
- Somálsky prúd
- Mozambický prúd
- Rovníkový protiprúd
- Studený prúd → ochladzuje pobrežie, púšť Namíb

ČINITELE, OVPLYVNĚJÚJÚCE PODNEBIE:

- PRAVIDELNÉ VETRY →
pasáty, antipasáty
- MORSKÉ PRÚDY
- **NADMORSKÁ VÝŠKA**

Nadmorská výška

- Vyššie položené časti majú viac zrážok a sú chladnejšie

Kilimandžáro

Atlas

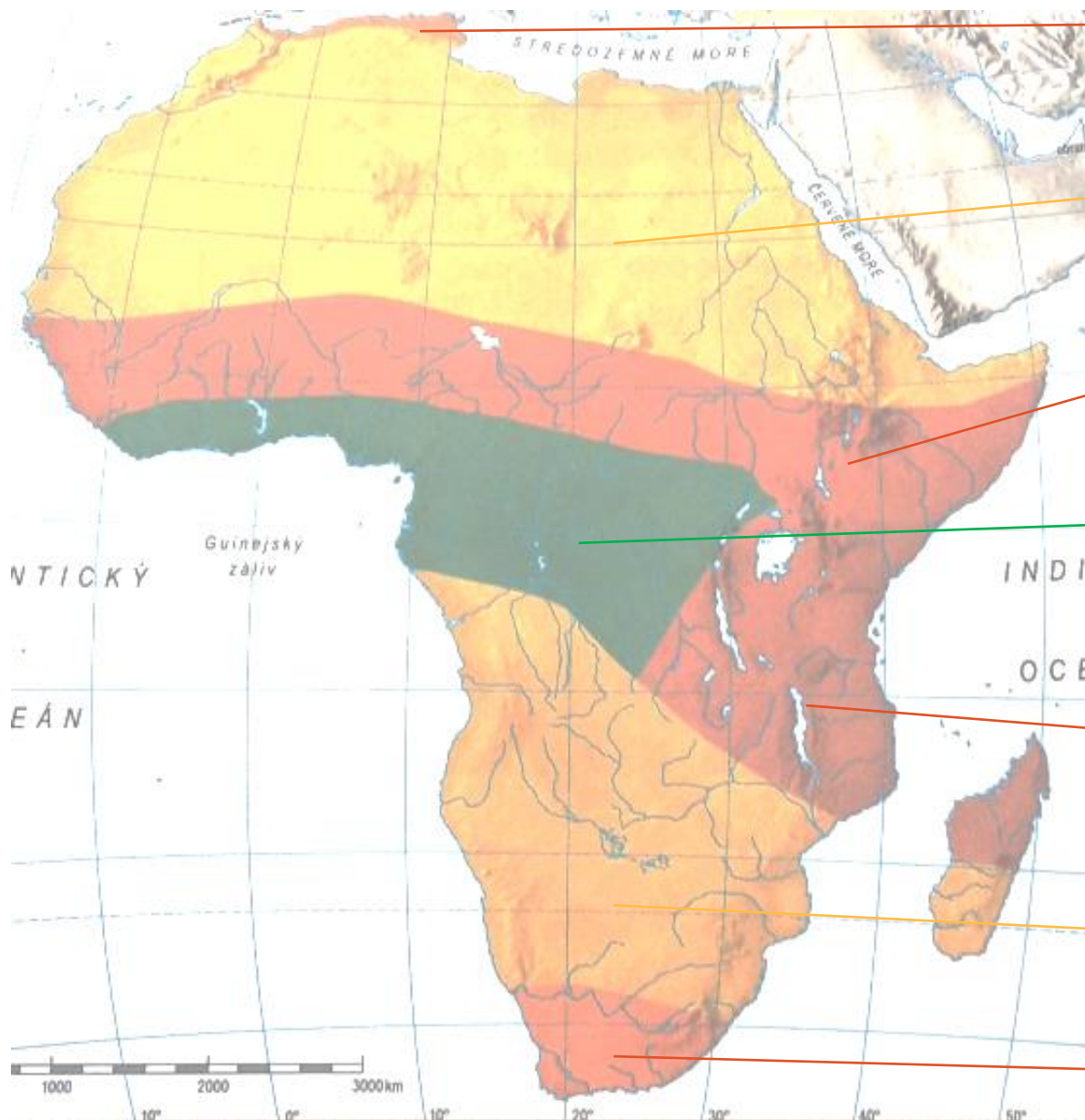

Pohorie ako zábrana

- Náveterné a zúveterné strany pohorí
- Atlas – zrážky z AO, ale pohorie pôsobí ako zábrana, vyprší sa na náveternej strane a na zúveternej strane je sucho

Činitele, ovplyvňujúce podnebie:

- PRAVIDELNÉ VETRY →
pasáty, antipasáty
- MORSKÉ PRÚDY
- NADMORSKÁ VÝŠKA
- **VZDIALENOSŤ OD ROVNÍKA**
Pásma v rovnobežkovom smere – od rovníka smerom na S a J

SUBTROPICKÉ PODNEBIE

TROPICKÉ SUCHÉ PODNEBIE
(tropické)

SUBEKVATORIÁLNE =
TROPICKÉ PRECHODNÉ VLHKÉ
PODNEBIE S OBDOBIAMI SUCHA

EKVATORIÁLNE = TROPICKÉ ROVNÍKOVÉ
VLHKÉ PODNEBIE

SUBEKVATORIÁLNE = TROPICKÉ
PRECHODNÉ VLHKÉ PODNEBIE S
OBDOBIAMI SUCHA

TROPICKÉ SUCHÉ PODNEBIE (tropické)

SUBTROPICKÉ PODNEBIE

EKVATORIÁLNE = TROPICKÉ ROVNÍKOVÉ VLHKÉ PODNEBIE

- **Veľmi vlhko a horúco, vysoké teploty**
- **Malé rozdiely v teplote medzi dňom a nocou**
- Okolie Guinejského zálivu a Konžskej panvy, okolie rovníka
- Dostatok zrážok – skoro každý deň prší
- Hustá riečna sieť – rieky Kongo, Niger
- **Priemerná teplota 24-28°C**
- **Ročný úhrn zrážok 1000-3000mm**

Oblasti okolo rovníkov sú najteplejšie a najvlhšie, Prší tu takmer denne a vysoká teplota spôsobuje vysoký výpar, čím sa neustále tvoria oblaky. Pre toto podnebie sú typickým tropické dažďové lesy.

SUBEKVATORIÁLNE = TROPICKÉ PRECHODNÉ VLHKÉ PODNEBIE S OBDOBIAMI SUCHA

- Nachádza sa medzi suchým a vlhkým podnebným pásmom
- **Striedanie obdobia sucha (december, január, február) s obdobím dažďov**
- Podnebie sa mení s nadmorskou výškou
- Jazerá: Ukerewe (Viktóriino), Tanganika, Malawi, čadské
- Rieky: Zambezi s Viktóriinmi vodopádmi
- **Priemerná teplota 30-39°C (najteplejší mesiac), 10-25 °C (najchladnejší mesiac)**
- **Ročný úhrn zrážok 250mm**

TROPICKÉ SUCHÉ PODNEBIE

- Teplé a suché pásmo
- **Málo zrážok** - ak prší tak len prudký lejak (raz za čas)
- **Veľké rozdiely v teplotách počas dňa a noci** - v noci sa krajina prudko ochladí, cez deň nesmierne zahreje
- Nedostatok vody; **V okolí obratníkov**
- Rieky: Níl, Orange, Okavango + Občasné korytá riek – vádí
- Najvyššie teploty na zemi namerali na Sahare v Líbyi (jún/júl)
- **Teplota cez deň až 50°C, v noci pod 0°C; počas roka približne ako v subekvatoriálnom, ale stále zostávajú denné rozdiely!**
- **Ročný úhrn zrážok 100-250 mm**

SUBTROPICKÉ PÁSMO

- Úzke pásy na severe a juhu Afriky – **pri Stredozemnom mori a v Juhoafrickej republike (JAR)**
- Pozor! – v JAR je leto v decembri a zima v júni!
- **delta rieky Níl**
- Sever Afriky - Zrážky od Atlantického oceánu → citrusy, kríky, ale horúci a suchý vzduch od Sahary
- Najviac zrážok – náveterné strany Atlasu
- **Priemerná teplota 30-39°C (najteplejší mesiac), 10-25 °C (najchladnejší mesiac) – rozdiely aj počas dňa**
- **Ročný úhrn zrážok cca 200-500mm**

Teploty a zrážky

- **Najvyššia nameraná teplota** bola v Líbyi 58°C
- **Najnižšia nameraná teplota** bola -24°C v marockom meste Ifrán (r. 1935)
- Najnižšie denné teploty na úpätiach hôr dosahujú $0-8^{\circ}\text{C}$
- **Najsuchšie miesto:** Asuán (Egypt) , ročne $0-0,5\text{ mm}$ zrážok
- **Najdaždivejšie miesto:** Debunsha v Kamerune, ročne viac ako $10\,000\text{ mm}$ zrážok

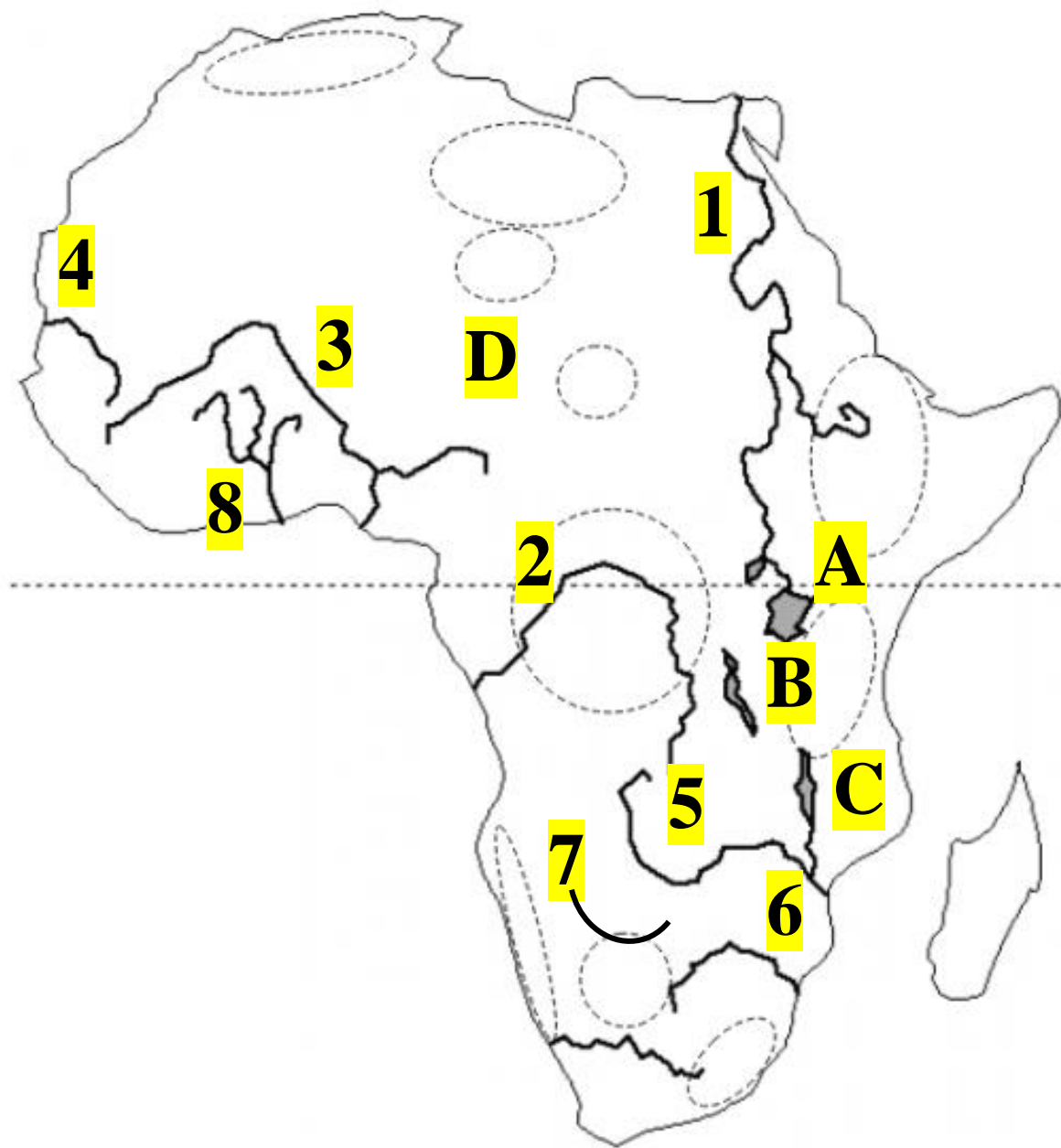
Domáca úloha - klimatodiagramy

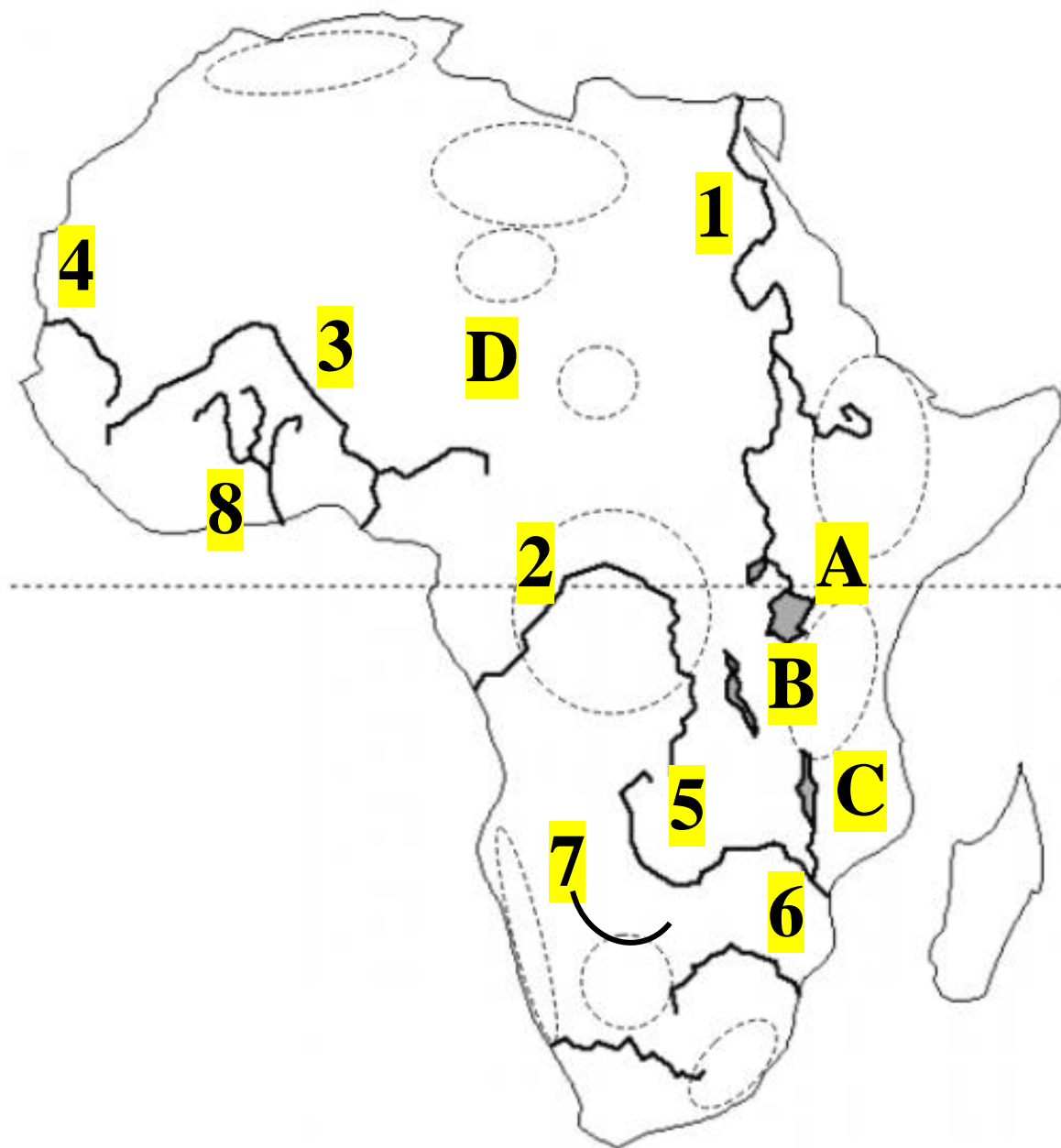
- **Učebnica strana 20**

1. Zisti kde sa nachádzajú miesta: Tunis, Bechar, Bangui, Windhoek, Pretória (štát, blízko ktorej rovnobežky, pologuľa)
2. Zisti, ktoré z týchto miest/miesta má/majú :
 - a) **najvyšší počet zrážok počas roka a prečo.**
 - b) **najnižšie teploty v júni a júli a prečo**
 - c) **najvyššie namerané teploty, počas ktorých mesiacov**
 - d) **približne rovnako, ale zrkadlovo, rozložené zrážky a teploty počas roka a prečo**

VODSTVO

Nerovnomerne rozložené zásoby pitnej vody

1. Níl
2. Kongo
3. Niger
4. Senegal
5. Zambezi
6. Limpopo
7. Okavango
8. Volta

A – Viktóriino
jazero
B – Tanganika
C – Malawi
D – Čadské
jazero

Úmorie Atlantického oceánu

- oceán a Stredozemné more
- **Níl – najdlhšia rieka**, pramene Bieleho a Modrého Nílu – spájajú sa v Sudáne,
- Rieky: **Senegal, Gambia, Volta, Niger**
- **Kongo – najvodnatejšia rieka** (dažd'ové pralesy)

Úmorie Indického oceánu

- Rieky Zambezi, Limpopo

Bezodtoková oblasť

- Sahara, Kalahari
- Rieka – Okavango (močariská)
- Čadské jazero – nedostatočný prítok, nadmerné využívanie
- Pramene podzemnej vody na Sahare – **oázy**
- **Vádí** – občasné rieky v púšti, vyschnuté korytá riek, ktoré sa naplnia po prudkom daždi

- Vodopády a kaskády (rieky stekajúce z vysokých plošín) – **Viktóriine vodopády** (na rieke Zambezi)
- Jazerá: Tanganika (najdlhšie jazero), Malawi, Rudolfovo (Turkana), Kivu
- Využitie riek: vodné nádrže, pitná voda

Zdroje

- <http://visualeducation.sk/flash/geografia/index.php> (už nedostupné)
- https://prezi.com/-yozj_z6qmc6/afrika-podnebie-a-vodstvo/
- <http://www.spojenagymza.edu.sk/klpaszem.pdf>
- Učebnica pre 5.ročník, pracovné zošity